

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3017/23
14.9.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, Ирене Трифуновић Радуловић и Сање Пејовић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Наталија Ђоровић, адвокат из Београда, Рада Неимара 24а, против тужене ВВ из ..., чији је пуномоћник Татјана Суџум, адвокат из Београда, Палмотићева 5/1, ради утврђења, одлучујући о жалби тужила и тужене изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду П 2399/21 од 09.03.2023. године, у седници већа одржаној 14.09.2023. године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужила и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 2399/21 од 09.03.2023. године у ставу првом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима садржано у ставу другом изреке пресуде Вишег суда у Београду П 2399/21 од 09.03.2023. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈУ** тужиле АА и ББ да туженој ВВ солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 169.500,00 динара, у року од 15 дана од достављања одлуке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 2399/21 од 09.03.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужила да се утврди да је уговор о поклону сада пок. ГГ, као поклонодавца и тужене ВВ, као поклонопримца, који је оверен пред Општинским судом у Врању под Ов 5358/09 од 29.07.2009. године, апсолутно ништав и да не производи правно дејство у делу у којем је поклонодавац, сада пок. ГГ, располагао са уделом од 1/2 идеална дела четворособног стана бр. 5 на првом спрату стамбене зграде за колективно становање у улици ... у ..., изграђеној на кат.парц. ..., све уписано у лист непокретности ... КО ..., што би тужена ВВ била дужна признати и

трпети и која пресуда би била основ да се пред надлежним катастром непокретности изврши брисање уписа права својине тужене ВВ на уделу од 1/2 идеална дела на предметном стану, као неоснован.

Ставом другим изреке, обавезане су тужиље да туженој солидарно на име трошкова поступка исплате укупан износ од 138.000,00 динара.

Ставом трећим изреке, одбијен је приговор пресуђене ствари.

Против наведене пресуде жалбу су благовремено изјавиле тужиље због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, побијајући је у ставу првом и другом изреке и тужена против решења о трошковима поступка, садржаног у ставу другом изреке пресуде, због битних повреда одредаба парничног поступка. Тужиље су одговориле на жалбу тужене.

Испитујући правилност побијане одлуке применом члана 386 и 402 ЗПП (“Сл. гласник РС”, бр. 72/2011 са изменама и допунама) Апелациони суд изводи закључак да је жалба тужиља неоснована, док је жалба тужене основана.

У првостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 ЗПП на које Апелациони суд пази по службеној дужности, док се наводима жалбе тужиља неосновано указује на повреду поступка из тачке 12 наведене законске одредбе, с обзиром да је изрека пресуде јасна, сагласна изведеним доказима, који су потпуни и међусобно сагласни.

Према утврђеном чињеничном стању, између ГГ, као поклонодавца и овде тужене ВВ, као поклонопримца, закључен је уговор о поклону оверен пред Општинским судом у Врању под Ов 5358/09 од 29.07.2009. године, чији предмет је четворособан стан број 5, који се налази у ..., лево на првом спрату улице ..., уписан у земљишну књигу у ЗКУЛ ..., кат.парц. ... као ЗК тело ... КО ... У члану 2 означеног уговора наведено је да поклонодавац при чистој свести и слободној вољи, поклања стан поклонопримцу без икаквог ограничења и услова, уз обавезу коректног понашања и поступања према поклонопримцу као оцу, с обзиром да је поклонодавац отац, а поклонопримац ћерка. У члану 4 наведено је да је поклонодавац сагласан да поклонопримац без даље сагласности поклонодавца упише своје право.

Пресудом Вишег суда у Београду П 930/15 од 09.05.2017. године, правноснажне 27.04.2018. године, делимично је усвојен тужбени захтев тужиља АА и ББ и утврђено да је уговор о поклону закључен између ГГ, као поклонодавца и ВВ, као поклонопримца оверен пред Општинским судом у Врању под Ов 5358/09 од 29.07.2009. године, ништав у делу у коме је поклонодавац располагао са уделом од 1/2 идеална дела четворособног стана бр. 5 на првом спрату стамбене зграде за колективно становање у улици ... у ..., док је одбијен тужбени захтев истих странака у преосталом делу који се односи на утврђење ништавости уговора о поклону у односу на пренос преосталих 1/2 идеална дела наведеног стана. Према образложењу наведене пресуде уговор о поклону је ништав у делу који се односи на пренос 1/2 наведеног стана којим је поклонодавац располагао ванбрачном тековином која би припала тада, сада пок. ДД,

на који начин је спорни стан представљен као заједничка тековина сада пок. ДД на 1/2 идеалног дела и сада пок. ГГ на 1/2 идеалног дела, а који стан је стечен откупом.

Према пресуди Првог основног суда у Београду П 69821/2010 од 06.12.2011. године, која је правноснажна 02.10.2014. године, одбијен је тужбени захтев тужиоца ГГ против тужене ВВ да се поништи (основни тужбени захтев) и раскине (евентуални тужбени захтев) уговор о поклону закључен 29.07.2009. године, као и да се обавезе ВВ да ГГ преда у државину стан бр. 5 у ул... у ... Из образложења наведене пресуде произлази да је ГГ знао да закључује и потписује уговор о поклону стана са ВВ, да недостатка воље на страни тужиоца за закључење уговора нема, да је у току поступка утврђено да су странке биле у добрим односима, да се тужена коректно понашала према тужиоцу и да у свом исказу тужилац није навео да је била према њему некоректна – насилна.

Према пресуди Вишег суда у Београду П 7123/19 од 29.06.2020. године одбијен је тужбени захтев ГГ против тужене ВВ, којим је тражен опозив уговора о поклону закљученог пред Општинским судом у Врању под Ов 5358/09 од 29.07.2009. године, уз обавезу да се врати у својину четворособан стан бр.5 у ул. ... у ... Поступак је правноснажно окончан пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5459/20 од 27.01.2021. године, којом је потврђена првостепена пресуда.

Према решењу Градског центра за социјални рад – Одељење Врачар од 25.05.2019. године сада пок. ГГ је постављен привремени старалац. Пресудом Трећег општинског суда у Београду П 534/07 од 28.02.2008. године одбијен је тужбени захтев тужиље АА да се одреди мера заштите од насиља у породици против тужене ВВ.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиља, као неоснован. Према становишту првостепеног суда, недозвољену побуду, односно недозвољени мотив за закључење уговора о поклону може истаћи само лице које има субјективни однос према наведеном уговору, а сада пок. ГГ уколико је сматрао да постоји недозвољена побуда било на његовој страни, било на страни поклонопримца, ту околност је морао истицати за живота и то у парницама које је већ водио по том основу. Такође, у наведеном уговору о поклону јасно је истакнуто да је закључен имајући у виду однос отац - кћерка, а таква околност је довољна за прихватање става у погледу дозвољености мотива, односно побуде за закључење уговора о поклону и реч је о односу који је један од најраспрострањенијих мотива, односно побуда за закључење уговора о поклону као доброделиног посла. Околности које тужиље истичу, а тичу се односа тужене према сада покојном оцу, не представљају питање непостојања мотива или побуда за закључење уговора, већ се ради о питању које се може приписати опозиву или како се у Српском грађанском законика наводи “порицању” уговора о поклону. У нежалбеном ставу трећем изреке, одбијен је приговор пресуђене ствари.

Наведена одлука је у побијаном делу резултат правилно утврђеног чињеничног стања, на које је правилно примењено материјално право и то цитиране одредбе правних правила из параграфа 561 – 568 Српског грађанског законика у вези са чланом 4 Закона о неважности правних прописа донетих пре 6. априла 1941. године за време непријатељске окупације, те члана 52 и 53 Закона о облигационим односима, због чега

правилност донете одлуке жалбеним наводима није доведена у сумњу.

Одредбом члана 52 ЗОО прописано је да ако основ не постоји или је недопуштен, уговор је ништав. Члан 53 истог закона прописује да побуде из којих је уговор закључен не утичу на његову пуноважност (став 1); Али, ако је недопуштена побуда битно утицала на одлуку једног уговорача да закључи уговор иако је то други уговорач знао или морао знати уговор ће бити без дејства (став 2); Уговор без накнаде нема правно дејство и кад други уговорач није знао да је недопуштена побуда битно утицала на одлуку његовог саговорача (став 3).

Под побудом или мотивом за закључење уговора подразумева се онај унутрашњи, скривени психолошки фактор који изазива жеље и покреће уговорну страну на доношење одлуке о закључењу уговора, а сагласно члану 53 ЗОО улази у основ као правни и економски разлог за закључење уговора. Мотив односно побуда поклонодавца, сада пок. ГГ да увећа имовину поклонопримца, овде тужене ВВ, која је његова кћерка, даривањем, а да за узврат очекује коректан однос и пажњу кћерке којој непокретност поклања и према становишту жалбеног суда, представља уобичајену, распрострањену побуду за закључење уговора о поклону међу блиским сродницима и таква побуда се не може сматрати недопуштеном побудом, која би сагласно члану 53 ЗОО, водила закључку да такав уговор није настао.

Наводи жалбе тужиља о евентуалном лошем поступању тужене као поклонопримца према свом оцу, као поклонодавцу (у виду прекида контакта, узимању овлашћења за пријем пензије и присвајању очеве пензије, захтеву за продају стана, одбијању сарадње са службама социјалне заштите иако је поклонодавац био неспособан за самосталан живот и завистан од туђе неге и помоћи, отуђењу остале непокретне имовине), с обзиром на постављени тужбени захтев, који се тиче оцене пуноважности уговора са аспекта циља, мотива, односно побуде, а сагласно томе и основа за његово закључење, не могу водити другачијем закључку од оног који је извео првостепени суд. Наведено може бити од значаја за оцену евентуалне испуњености услова за раскид уговора о поклону односно опозива поклона, како то правилно закључује првостепени суд.

С тим у вези је супротно жалбеним наводима, правилна оцена првостепеног суда да би било сувишно извођење доказа саслушањем предложених сведока ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ, ЗЗ и ИИ на околности које се тичу поступања тужене према поклонодавцу након закључења уговора, као што нема значаја за оцену законитости и правилности одлуке то што је суд од свих парничних странака саслушао само тужиљу АА, која се изјашњавала о наведеним чињеницама.

Наводи жалбе тужиља да је суд на припремном рочишту записник означио као "записник о рочишту" и започео речима: "председник већа отвара главну расправу", да првостепени суд није упознао парничне странке са њиховим правом да спор могу да реше медијацијом, да није утврдио које су чињенице спорне, односно неспорне и опште познате, није одредио број рочишта, време одржавања рочишта, распоред извођења доказа на рочиштима и предузимања других процесних радњи, односно судске рокове и укупно време трајања главне расправе, није одбио предлоге за извођење доказа које не сматра битним за доношење одлуке (што практично јесте

учинио „одбијањем осталих доказних предлога као сувишних” у току главне расправе, што је унео и у разлоге донете пресуде), указују на релативно битне повреде поступка из члана 11, 302 и 308 ЗПП. Међутим, реч је о повредама поступка које нису од значаја за законитост и правилност донете одлуке, која је резултат правилног закључка првостепеног суда да се чињенични наводи тужбе не могу подвести под разлоге који би утицали на пуноважност предметног уговора са становишта постојања, непостојања, допуштености или недопуштености побуде односно (не) постојања или (не) допуштености основа за закључење спорног уговора.

Остали наводи жалбе су били предмет оцене, али како нису од значаја за доношење другачије одлуке, нису посебно образлагани.

На основу наведеног, применом члана 390 ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Међутим, основано се жалбом тужене указује на погрешну примену материјалног права приликом одлучивања о трошковима поступка, због чега је применом члана 401 тачка 3 ЗПП преиначено решење о трошковима поступка и одлучено као у ставу другом изреке.

На основу изнетог, тужена има право да јој се применом члана 153, 154, 163 ЗПП досуде трошкови на име састава одговора на тужбу у износу од 30.000,00 динара, на име састава образложеног поднеска у износу од 30.000,00 динара, на име састава једног необразложеног поднеска у износу од 15.000,00 динара и приступа на три одржана рочишта у износима по 31.500,00 динара, што применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката важеће у време доношења одлуке износи 169.500,00 динара, узевши у обзир стварне и нужне трошкове који су за тужену настале током првостепеног поступка.

Будући да је жалбом на решење о трошковима тужена успела незнатно, а да трошкови које је имала на име састава одговора на жалбу нису били потребни, то је применом одредбе члана 165 став 2 у вези члана 153 ЗПП одлучено као у ставу трећем изреке.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац, ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић